

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-19741/2023-ERU
Č. j. 19741-8/2023-ERU

V Ostravě dne 3. dubna 2024

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-19741/2023-ERU a zahájeném dne 29. prosince 2023 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **H – therma, a.s.**,

se sídlem Stará 649, 463 34 Hrádek nad Nisou, IČO: 259 43 057,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2023 (dále jen jako „zákon o cenách“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost H – therma, a.s., se sídlem Stará 649, 463 34 Hrádek nad Nisou, IČO: 259 43 057 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách**, kterého se jakožto prodávající dopustil tím, že v cenové lokalitě „Hrádek nad Nisou – bloková kotelna“ požadoval po odběratelích tepelné energie prostřednictvím vystavených dokladů specifikovaných v Příloze tohoto rozhodnutí výslednou cenu tepelné energie za rok 2020, jejíž kalkulace nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen tepelné energie podle ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách ve spojení s body (1.1) a (1.3) Cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2013, k cenám tepelné energie, ve znění Cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2015 a Cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 5/2018 (dále jen „cenové rozhodnutí“), když po odběratelích tepelné energie požadoval (odběratelům vyúčtoval) jednosložkovou cenu tepelné energie (jednotková cena [redacted] Kč/GJ bez DPH), jejíž kalkulace vycházela v rozporu s bodem (2.5) cenového rozhodnutí ve spojení s bodem (2.3) Přílohy č. 2 cenového rozhodnutí z množství tepelné energie ([redacted] ež neodpovídalo skutečnému (dodanému) množství tepelné energie podle údajů z měření tepelné energie [redacted]

II.

Podle ust. § 16 odst. 4 písm. c) zákona o cenách se účastníku řízení za spáchání přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách ukládá **pokuta ve výši**

5 000 Kč (slovy: pět tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 11224.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 11224.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Kontrolou Energetického regulačního úřadu (dále také „ERÚ“ či „správní orgán“) vedenou pod sp. zn. 13346/2022-ERU bylo zjištěno, že účastník řízení měl v cenové lokalitě „Hrádek nad Nisou – bloková kotelna“ v roce 2020 porušit cenové předpisy tím, že sjednal a požadoval cenu tepelné energie, jejíž výše nebo kalkulace nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, tím, že (i) sjednal a vůči odběratelům tepelné energie provedl vyúčtování tepelné energie za cenu tepelné energie sníženou o poskytnutou slevu, kterou nezohlednil v kalkulaci ceny, a za dodávky tepelné energie podle skutečných parametrů teplotnosné látky a údajů měřicího zařízení, přičemž množství tepelné energie uvedené v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie neodpovídalo údajům z měřicích zařízení, čímž tímto jednáním nedodržel závazný postup při kalkulaci ceny podle bodu (2.4) a bodu (2.5) cenového rozhodnutí, a (ii) sjednal a kalkuloval dvousložkovou předběžnou cenu tepelné energie a po ukončení kalendářního roku kalkuloval jednosložkovou výslednou cenu tepelné energie a neprovedl vůči odběratelům tepelné energie vyúčtování stále složky ceny za sjednané množství tepelné energie a proměnné složky za skutečně dodané množství tepelné energie, nýbrž provedl vyúčtování tepelné energie vůči všem odběratelům za výslednou cenu za skutečné dodávky tepelné energie, které nenaplnuje princip dvousložkové ceny tepelné energie, a tímto jednáním nedodržel závazný postup při kalkulaci ceny podle bodu (3.5) cenového rozhodnutí.
- [2] Proti kontrolním zjištěním uvedeným v Protokolu o kontrole č. [REDAKCE] č. j. 13346-26/2022-ERU, ze dne 31. srpna 2023 podal účastník řízení námitky, kterým bylo částečně vyhověno, nikoliv však ve směru ke zjištěním uvedeným v předchozím odstavci odůvodnění tohoto rozhodnutí.

II. Průběh správního řízení

- [3] Doručením Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 19741-3/2023-ERU ze dne 19. prosince 2023 bylo s účastníkem řízení dne 29. prosince 2023 zahájeno správní řízení sp. zn. OSR-19741/2023-ERU pro podezření ze spáchání přestupku podle ust. 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterého se měl dopustit tím, že v cenové lokalitě „Hrádek nad Nisou – bloková kotelna“ požadoval po odběratelích tepelné energie výslednou cenu tepelné energie za rok 2020, jejíž výše ani kalkulace nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen tepelné energie podle ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách ve spojení s body (1.1) a (1.3) cenového rozhodnutí, když po odběratelích tepelné energie požadoval (odběratelům vyúčtoval) jednosložkovou cenu tepelné energie (jednotková cena [REDAKCE] Kč/GJ bez DPH), jejíž kalkulace vycházela v rozporu s bodem (2.5) cenového rozhodnutí ve spojení s bodem (2.3) Přílohy č. 2 cenového rozhodnutí z množství tepelné energie [REDAKCE] jež neodpovídalo skutečnému (dodanému) množství tepelné energie podle údajů z měření tepelné energie [REDAKCE]
- [4] Přípisem č. j. 19741-6/2023-ERU ze dne 1. února 2024 správní orgán vyrozuměl účastníka řízení o upřesnění předmětu správního řízení v tom směru, že k vymezenému předmětu správního řízení doplnil výčet odběratelů tepelné energie účastníka řízení a jejich odběrných míst, po nichž v důsledku porušení cenových předpisů mohla být účastníkem řízení požadována vyšší cena tepelné energie

než cena stanovená v souladu s těmito předpisy. Jelikož uvedené závěry přímo neplynuly z provedené kontroly ERÚ, doložil správní orgán účastníku řízení i tabulku (výpočty), z níž popsané následky protiprávního jednání účastníka řízení vyplývaly, resp. díky níž by pro účastníka řízení měla být srozumitelnější předběžná úvaha správního orgánu stran poškození některých odběratelů tepelné energie. Správní orgán uvedený postup považoval za nutný zejména s ohledem na potenciální uložení opatření k nápravě ve smyslu ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona, a především právo účastníka řízení být řádně seznámen s celým předmětem řízení (pozn. vymezené poškození odběratelů tepelné energie se však v průběhu správního řízení nepotvrdilo, jak je popsáno dále v odůvodnění tohoto rozhodnutí). Správní orgán zároveň v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu vyrozuměl účastníka řízení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry.

- [5] Dne 14. února 2024 bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření účastníka řízení k podkladům rozhodnutí a majetkovým poměrům, kdy jednotlivými námitkami účastníka řízení se správní orgán bude zabývat dále v odůvodnění tohoto rozhodnutí.
- [6] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu a právní hodnocení

- [7] Účastník řízení je právnickou osobou – obchodní společností, a to konkrétně akciovou společností, která vznikla dne 30. září 2000 a je zapsaná ve Veřejném rejstříku vedeném u Krajského soud v Ústí nad Labem oddíl 1473, vložka B.
- [8] Účastník řízení v roce 2020 podnikal na území města Hrádek nad Nisou na základě udělené licence na výrobu tepelné energie č. 310202337 a licence na rozvod tepelné energie č. 320202336 v jedné provozovně pod názvem „Výtopna Hrádek nad Nisou“, ID: 01659_T31 a souvisejícím vymezeném území „Hrádek nad Nisou“, pro které si určil samostatnou cenovou lokalitu „Hrádek nad Nisou – blokovaná kotelna“.

III. I. Sjednání, kalkulace a vyúčtování ceny tepelné energie

- [9] Účastník řízení zajišťoval v roce 2020 v cenové lokalitě „Hrádek nad Nisou – blokovaná kotelna“ dodávky tepelné energie na základě smluv o dodávkách tepelné energie uzavřených s jednotlivými odběrateli tepelné energie pro jejich odběrná místa. Jednotlivé smlouvy jsou založeny v kontrolním spise pod č. j. 13346-16/2022-ERU až č. j. 13346-18/2022-ERU. Kontrolní spis sp. zn. 13346/2022-ERU byl do správního spisu sp. zn. OSR-19741/2023-ERU vložen záznamem č. j. 19741-2/2023-ERU ze dne 19. prosince 2023 a tvoří tak jeho nedílnou součást.
- [10] Dodávka tepelné energie byla uskutečňována a kalkulována na jedné úrovni předání „z rozvodů z blokované kotelny“, a to 10 odběratelům do 24 odběrných míst, což bylo doloženo podkladem pod názvem „SEZNAM ODBĚRATELŮ - VELKOODBĚR“, zaslaném dne 1. března 2023 pod č. j. 13346-13/2022-ERU.

[11]

[12]

[13] Účastník řízení po ukončení kalendářního roku 2020 sestavil kalkulaci výsledné ceny tepelné energie (založena pod č. j. 13346-3/2022-ERU). Tabulka č. 1 zachycuje kalkulace předběžné a výsledné ceny tepelné energie za rok 2020 a také propočet jednotkové ceny v Kč/GJ bez DPH a podíl na výsledné ceně tepelné energie v % u jednotlivých položek kalkulace, který byl vyčíslen ERÚ v rámci provedené kontroly.

Tabulka č. 1: Kalkulace předběžné a výsledné ceny tepelné energie

Položka	Předběžná cena [Kč bez DPH]	Výsledná cena [Kč bez DPH]	[Kč bez DPH/GJ]	Podíl na ceně [%]
1. Proměnné náklady				
1.1 Palivo				
1.2 Nákup tepelné energie				
1.3 Elektrická energie				
1.4 Technologická voda				
1.5 Ostatní proměnné náklady				
2. Stálé náklady				
2.1 Mzdy a zákonné pojištění				
2.2 Opravy a údržba				
2.3 Odpisy				
2.4 Nájem				
2.5 Leasing				
2.6 Zákonné rezervy				
2.7 Výrobní režie				
2.8 Správní režie				
2.9 Úroky z úvěru				
2.10 Ostatní stálé náklady				
3. Zisk				
Celkem stálé náklady a zisk				
Celkem náklady a zisk				
Množství tepelné energie				
Cena bez DPH				

[14] V kalkulaci výsledné ceny tepelné energie účastník řízení uplatnil celkem náklady a zisk ve výši 1 [redacted] bez DPH při množství [redacted] tepelné energie. Výsledná jednotková cena tepelné energie byla tedy kalkulována v hodnotě [redacted] bez DPH.

[15] Účastník řízení v průběhu kontroly vedle vystavených vyúčtování za dodávku tepelné energie (založeny pod č. j. 13346-4/2022-ERU; přehled uveden v Příloze tohoto rozhodnutí) předložil i „Přílohy č. 1 k faktuře“ za uskutečněné dodávky tepelné energie za rok 2020 odběratelům v kontrolované cenové lokalitě (založeny pod č. j 13346-21/2022-ERU).

III. II. Použitá právní úprava

- [16] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [17] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [18] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a zákon o cenách. Oba jmenované zákony byly novelizovány v mezidobí od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení.
- [19] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení uvedených zákonů a jejich novelizovaných znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, taktéž jeho trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byl přestupek spáchán (okamžik vyúčtování ceny za dodávku tepelné energie).

III. III. Obecný právní rámec

- [20] Podle ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ERÚ (i) vykonává působnost při uplatňování, regulaci, sjednávání a kontrole cen v oblasti energetiky, (ii) vydává právní předpisy pro regulaci, sjednávání a kontrolu cen v oblasti energetiky a (iii) vydává rozhodnutí o regulaci cen včetně pravidel pro klíčování nákladů, výnosů a hospodářského výsledku regulovaných a neregulovaných činností.
- [21] Přestupku ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 téhož zákona.
- [22] Z ust. § 6 odst. 1 zákona o cenách vyplývá, že věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Těmito podmínkami se rozumí vymezení (i) maximálního rozsahu možného zvýšení ceny zboží ve vymezeném období, nebo (ii) maximálního podílu, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo (iii) závazného postupu při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny.
- [23] K provedení ust. § 6 zákona o cenách v energetických odvětvích vydává ERÚ cenová rozhodnutí. V případě, kdy správní orgán posuzoval dodržování cenových předpisů u účastníka řízení za rok 2020, bylo účinné Cenové rozhodnutí ERÚ č. 2/2013, k cenám tepelné energie, ve znění Cenového rozhodnutí ERÚ č. 4/2015 a Cenového rozhodnutí ERÚ č. 5/2018.
- [24] Zákon o cenách v ust. § 2 odst. 7 písm. a) stanovuje, že za ekonomicky oprávněné náklady se považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu. Dále tento zákon v téže ustanovení stanovuje, že při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží. Zvláštnosti daného zboží přitom reflektuje právě výše zmíněné cenové rozhodnutí.

- [25] Podle bodu (1.1) cenového rozhodnutí se ceny tepelné energie regulují způsobem věcného usměrňování cen, přičemž do ceny tepelné energie lze v kalendářním roce promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty podle jiného právního předpisu.
- [26] Podle bodu (1.3) cenového rozhodnutí se ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie rozumí ekonomicky oprávněné náklady (podle ust. § 2 zákona o cenách) nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu, jímž je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Zároveň jsou v Příloze č. 1 cenového rozhodnutí uvedeny podmínky pro uplatnění některých ekonomicky oprávněných nákladů v ceně tepelné energie.
- [27] Správní orgán poznamenává, že právní předpisy týkající se cenové regulace jsou do značné míry z hlediska svého účelu autonomní na předpisech předmětem právní úpravy obdobných, neboť jejich smyslem je veřejnoprávně regulovat část jinak soukromoprávního vztahu mezi prodávajícím a kupujícím za účelem ochrany slabších smluvních stran v rámci tržního prostředí s omezenou mírou konkurence, jehož typickým příkladem je centrální zásobování tepelnou energií. Skutečnost, že je nějaký náklad nákladem daňově uznatelným, tak sama o sobě nemusí znamenat ekonomickou oprávněnost nákladu v kalkulaci ceny.
- [28] Správní orgán v rámci správního řízení zjistil a prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň byl v roce 2020 výrobcem a dodavatelem tepelné energie v cenové lokalitě „Hrádek nad Nisou – bloková kotelna“, přičemž povaha jeho činnosti spočívala právě ve výrobě a dodávce (tedy prodeji) tepelné energie. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům účastník řízení vystupoval jako prodávající.

III. IV. Právní hodnocení

- [29] Podle bodu (2.5) cenového rozhodnutí výsledná cena tepelné energie vychází z výsledné kalkulace, která obsahuje skutečně uplatněné ekonomicky oprávněné náklady a odpovídá výnosům za tepelnou energii a skutečnému množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok.
- [30] Podle bodu (2.3) Přílohy č. 2 cenového rozhodnutí množství tepelné energie při kalkulaci ceny tepelné energie odpovídá dodávce tepelné energie anebo vlastní spotřebě tepelné energie dodavatele, přičemž v případě výsledné kalkulace ceny tepelné energie odpovídá skutečnému množství tepelné energie za celý ukončený kalendářní rok podle údajů z měření tepelné energie, pokud se nejedná o případ, kdy je dodavatel oprávněn zjistit množství tepelné energie způsobem uvedeným ve vyhlášce č. 59/2012 Sb., o regulačním výkaznictví, ve znění pozdějších předpisů. (pozn. jelikož dodávka tepelné energie byla účastníkem řízení v projednávaném případě měřena, postup podle vyhlášky o regulačním výkaznictví se v daném případě neuplatní).
- [31] Účastník řízení v rámci kontroly ERÚ předložil soupis náměrů jednotlivých měřidel v odběrných místech pod názvem „Měsíční spotřeby 2020“ (založeno pod č. j. 13346-4/2022-ERU, č. l. 6), z něhož vyplývá celkové množství dodané tepelné energie ve výši [REDAKCE] rostřednictvím tohoto množství tepelné energie pak účastník řízení zjevně kalkuloval rovněž výslednou cenu tepelné energie, jak je patrné z předložené kalkulace výsledné ceny tepelné energie. V rámci správního řízení však bylo zjištěno, že účastník řízení vyúčtoval odběratelům v souhrnu jiné množství tepelné energie, a to ve výši [REDAKCE] ož vyplývá z předložených příloh č. 1 k vystaveným fakturám (založeny pod č. j. 13346-21/2022-ERU). Rozdíl v údajích o celkovém množství dodané tepelné energie je způsoben rozdílnými hodnotami u 3 odběrných míst (označeno červeně v Tabulce č. 2). Ze skutkových zjištění učiněných v rámci správního řízení se nejvíce pravděpodobným, že by účastník řízení měl v případě 3 dotčených odběrných míst vyúčtovat nesprávné množství tepelné energie, kdy ostatně z příloh č. 1 k vystaveným fakturám, které obdrželi odběratelé, je patrný počáteční a koncový stav naměřeného množství tepelné energie jednotlivými měřicími zařízeními v odběrných místech. Nesprávné údaje o spotřebě (dodaném množství) tepelné energie by pak byly velmi pravděpodobně rozporovány ze strany dotčených odběratelů, k čemuž však nedošlo. Na základě této skutečnosti pak správní orgán vyhodnotil,

že skutečně dodaným množstvím tepelné energie v roce 2020 v cenové lokalitě „Hrádek nad Nisou – bloková kotelná“ je množství [redacted] což ostatně (byť nepřímo) uznává i účastník řízení, když v rámci správního řízení předložil novou kalkulaci výsledné ceny tepelné energie (založeno pod č. j. 19741-7/2023-ERU), v níž je již uvedeno množství tepelné energie ve výši [redacted] Kč nově předložené kalkulaci se pak správní orgán vyjádří dále v odůvodnění tohoto rozhodnutí.

Tabulka č. 2: Dodané množství tepelné energie

Odběratel	Odběrné místo	Dodané množství TE podle přehledu měsíční spotřeby* [GJ]	Dodané množství TE podle Přílohy č. 1 k faktuře [GJ]
Okresní stavební bytové družstvo	634/664		[redacted]
	665/666		
	639		
	588/598		
	589/599		
	590/600		
	604,654,655,656,657,658,659		
Město Hrádek nad Nisou	Liberecká 587		
	Tř. 1. Máje 767/768		
	Sokolská 669, H. n. N.		
	Gen. Svobody 67, H. n. N.		
	ul. 1. Máje 428, H. n. N.		
CIB Rental, s.r.o.	636,637		
	614,615		
	620,621		
	716/718		
Mateřská škola, Hrádek nad Nisou	MŠ 607		
Společenství vlastníků Dům 635 Pod Tratí	SV Dům 635		
Společenství Pod Tratí 638	SV pro dům Pod Tratí 368		
REALITY KK, s.r.o.	SV 601,651,652,653		
	SV 616,617		
SV Dům Liberecká č.p. 606, 660, H. n. N.	SV 606,660		
SV Liberecká 618, 619, Hrádek nad Nisou	SV 618,619		
VULKAN – Medical, a.s.	Jezerní 430		
CELKEM			

*) č. j. 13346-4/2022-ERU, číslo listu 6

- [32] Správní orgán považuje za nesporné, že účastník řízení při vyúčtování ceny za dodávku tepelné energie za rok 2020 vycházel z kalkulace výsledné ceny tepelné energie předložené ERÚ v rámci provedené kontroly a založené pod č. j. 13346-3/2022-ERU, neboť podle dotčené kalkulace činila jednotková cena tepelné energie [redacted] Kč/GJ bez DPH. Tuto jednotkovou cenu poté účastník řízení понížil o „sjednanou slevu“ ve výši [redacted] č/GJ bez DPH na [redacted] Kč/GJ bez DPH a za tuto cenu byla odběratelům rovněž dodávka tepelné energie za rok 2020 vyúčtována, což vyplývá z předložených vyúčtování, resp. jejich příloh. Účastník řízení tedy při kalkulaci výsledné ceny tepelné energie vycházel v rozporu s bodem (2.5) cenového rozhodnutí ve spojení s bodem (2.3) Přílohy č. 2 cenového rozhodnutí z množství tepelné energie ve výši [redacted] jež neodpovídalo skutečnému (dodanému) množství tepelné energie podle údajů z měření tepelné energie, tj. [redacted]
- [33] V případě, kdy by účastník řízení při kalkulaci výsledné ceny tepelné energie vycházel ze skutečného množství dodané tepelné energie, činila by jednotková cena [redacted] č/GJ bez DPH [redacted] děleno [redacted]. Účastník řízení však aplikací smluvního ujednání o slevě 16,70 Kč/GJ vyúčtoval odběratelům pouze jednotkovou cenu [redacted] Kč/GJ bez DPH a nelze tedy konstatovat, že by po odběratelích požadoval cenu, jejíž výše by nebyla v souladu s podmínkami věcného

usměrňování cen tepelné energie, neboť požadovaná (vyúčtovaná) cena byla nižší než cena, která měla být účastníkem řízení kalkulována. Lze tedy uzavřít, že účastník řízení v cenové lokalitě „Hrádek nad Nisou – bloková kotelna“ požadoval po odběratelích tepelné energie výslednou cenu tepelné energie za rok 2020, jejíž kalkulace nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen tepelné energie podle ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách ve spojení s body (1.1) a (1.3) cenového rozhodnutí, když po odběratelích tepelné energie požadoval (odběratelům vyúčtoval) jednosložkovou cenu tepelné energie, jejíž kalkulace vycházela v rozporu s bodem (2.5) cenového rozhodnutí ve spojení s bodem (2.3) Přílohy č. 2 cenového rozhodnutí z množství tepelné energie [REDAKCE] jež neodpovídalo skutečnému (dodanému) množství tepelné energie podle údajů z měření tepelné energie ([REDAKCE])

- [34] K účastníkem řízení nově předložené kalkulaci výsledné ceny tepelné energie (založena pod č. j. 19741-7/2023-ERU) obsahující další (podle vyjádření účastníka řízení) ekonomicky oprávněné náklady správní orgán uvádí, že v rámci správního řízení nebylo zjištěno, že by účastník řízení požadoval po odběratelích cenu tepelné energie, která by byla vyšší než cena tepelné energie stanovená (kalkulovaná) v souladu s cenovými předpisy. K dodatečně předložené kalkulaci výsledné ceny tepelné energie by však ani v opačném případě nebylo možno přihlídnout, neboť předmětem cenové kontroly ERÚ, resp. v zásadě i vedeného řízení o přestupku, byla cena tepelné energie skutečně požadovaná účastníkem řízení po odběratelích tepelné energie a stanovená na základě kalkulace výsledné ceny tepelné energie předložené v rámci kontroly ERÚ, a nikoliv na základě hypotetické kalkulace dodatečně dokládané účastníkem řízení až v rámci vedeného řízení o přestupku. Účastníku řízení nic nebránilo, měl-li za to, že je oprávněn do kalkulace výsledné ceny tepelné energie zahrnout další náklady, takto i učinit při tvorbě ceny.
- [35] Správní orgán však považuje za vhodné podotknout, že v rámci kontroly ERÚ bylo zjištěno, že účastník řízení při vyúčtování ceny za dodávku tepelné energie zvolil postup, jakoby byla s jednotlivými odběrateli sjednána jednosložková cena tepelné energie, což lze dovodit ze skutečnosti, že výsledná cena tepelné energie za dodaný GJ tepelné energie je pro všechny odběratele shodná, přičemž účastník řízení vyjádřil ve vyúčtování jednotkový náklad na stálé náklady a zisk a jednotkový náklad na proměnné náklady. Nejednalo se však o dvě složky ceny tepelné energie – stálou a proměnnou, protože sjednaná stálá složka ceny je pro odběratele tepelné energie neměnná, bez ohledu na skutečně dodané množství tepelné energie.
- [36] Účastník řízení sjednal s odběrateli dvousložkovou cenu tepelné energie, kdy však měl zřejmě v úmyslu proměnnou i stálou složku vztáhnout na jednotkové množství tepelné energie v Kč/GJ. Účastník řízení při sjednávání předběžné ceny tepelné energie a zálohového platebního kalendáře s odběrateli postupoval jako u ceny dvousložkové, jejímž smyslem je spravedlivější vyúčtování plateb, zprůhlednění tvorby cen pro zákazníky a odstranění cenových znevýhodnění, přičemž ve stálé složce ceny odběratel platí za připojení k soustavě zásobování tepelnou energií a za připravenost dodavatele dodat teplo (zahrnuje obvykle stálé náklady jako jsou odpisy zařízení, náklady na opravy a údržbu, mzdové náklady, režie a zisk). Proměnná složka závisí na nákladech spojených s vlastní výrobou tepelné energie (zahrnuje obvykle proměnné náklady jako jsou náklady na palivo, nakoupenou tepelnou energii, elektrickou energii atd.) a především reflektuje skutečně odebrané množství tepelné energie odběratelem. Při vyúčtování tepelné energie však účastník řízení neprovedl vůči odběratelům tepelné energie vyúčtování stálé složky ceny za sjednané množství tepelné energie a proměnné složky za skutečně dodané množství tepelné energie, nýbrž provedl vyúčtování tepelné energie vůči všem odběratelům za výslednou cenu za skutečné dodávky tepelné energie, což neodpovídá vyúčtování dvousložkové ceny tepelné energie.
- [37] Správní orgán však konstatuje, že nedodržení povinnosti vyúčtovat dvousložkovou cenu tepelné energie je porušením smluvních povinností účastníka řízení pramenících v konkrétním případě z nejasně sjednané ceny za dodávku tepelné energie v jednotlivých smlouvách, kdy v jejich rámci je sice avizováno sjednání dvousložkové ceny, avšak konkrétní vzorec (způsob stanovení) její stálé složky této skutečnosti příliš nenasvědčuje, když sám počítá se zohledněním skutečně dodaného množství tepelné energie, a nikoliv pouze s množstvím tepelné energie určeným ve smyslu bodu (3.1) cenového rozhodnutí. Uvedeným postupem však účastník řízení neporušil konkrétní veřejnoprávní povinnosti

vyplývající z cenových předpisů, neboť tyto pouze obecně umožňují dodavateli s odběrateli sjednat jednosložkovou či dvousložkovou cenu tepelné energie, k čemuž nevážou konkrétní práva a povinnosti, kdy tato nechávají v zásadě na ujednání stran dodávkového vztahu.

III. V. Formální a materiální stránka přestupku

- [38] Správní orgán v rámci správního řízení zjistil a prokázal, že účastník řízení vyúčtoval svým odběratelům prostřednictvím dokladů specifikovaných v Příloze tohoto rozhodnutí cenu tepelné energie, jejíž kalkulace vycházela v rozporu s bodem (2.5) cenového rozhodnutí ve spojení s bodem (2.3) Přílohy č. 2 cenového rozhodnutí z množství tepelné energie [REDAKCE] jež neodpovídalo skutečnému (dodanému) množství tepelné energie podle údajů z měření tepelné energie [REDAKCE]. Lze tedy konstatovat, že účastník řízení jako prodávající v cenové lokalitě „Hrádek nad Nisou – bloková kotelna“ požadoval po odběratelích tepelné energie výslednou cenu tepelné energie za rok 2020, jejíž kalkulace nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen tepelné energie podle ust. § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, čímž naplnil formální stránku přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.
- [39] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se správní orgán zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaného přestupku.
- [40] V souvislosti s tím ERÚ uvádí, že věcné usměrňování cen je velmi důležitým nástrojem, jehož smyslem je přesné nastavení pravidel a podmínek věcného usměrňování nastaveného podle přísných kritérií, ke kterým jsou pak dodavatelé při výkonu své podnikatelské činnosti povinni přistupovat s maximální obezřetností a opatrností při jejich dodržování. V případě, že nejsou tyto podmínky a tento postup ze strany dodavatele tepelné energie dodrženy, může mít následné protiprávní jednání výrazný nepříznivý společenský dopad na odběratele. Dodavatelé tepelné energie zabývající se prodejem tepelné energie tak musí bezpodmínečně dodržovat a také zajistit dostatečnou a odbornou kontrolu před ročním vyúčtováním odběratelům. ERÚ upozorňuje na skutečnost, že základním smyslem cenové regulace tepelné energie je především ochrana odběratelů tepelné energie, když odvětví teplárenství je považováno za odvětví s nedokonalým konkurenčním prostředím, neboť v naprosté většině lokalit zásobovaných systémy centrálního zásobování tepelnou energií existuje velmi omezená možnost změny způsobu vytápění doprovázená téměř vždy významnými investicemi na straně odběratelů tepelné energie.
- [41] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména obecně vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek. Správní orgán pak nemá pochyb o tom, že v daném případě došlo k poškození odběratelů tepelné energie, neboť nesprávným postupem účastníka řízení došlo ke zvýšení konečné (výsledné) ceny tepelné energie. V kontextu Rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 A 74/2002-38 ze dne 26. října 2004, v němž soud konstatoval, že prokázané porušení závazného postupu při kalkulaci ceny je bez dalšího důvodem pro uložení pokuty a naplňuje materiální stránku přestupku, aniž by muselo být prokázáno zvýšení cen nad úroveň, kterou přináší věcné usměrňování.

- [42] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči zákazníkům dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách.

III. VI. Odpovědnost za přestupek

- [43] Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z vytýkaného přestupku.
- [44] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je pak věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o cenách a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy.
- [45] Správní orgán vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání přestupku podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona, za který je rovněž odpovědný.

IV. Uložení správního trestu

- [46] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí i o přestupku.
- [47] Jelikož zákon o cenách neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení do úvahy pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru ERÚ ve vztahu ke spáchanému přestupku přílehavý, zejména s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [48] S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu. Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správního trest ve formě pokuty. Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi ERÚ v obdobných případech. ERÚ je při stanovení výše trestu vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [49] Za přestupek podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách lze podle ust. § 16 odst. 4 písm. b) a c) téhož zákona uložit pokutu buď ve výši jedno až pětinašobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč, případně do 10 000 000 Kč, jestliže výši nepřiměřeného majetkového prospěchu nelze zjistit nebo nepřiměřený majetkový prospěch nevznikl.

- [50] Podle ust. § 2 odst. 5 zákona o cenách nepřiměřený majtkový prospěch získá prodávající, jestliže prodá zboží za cenu zahrnující neoprávněné náklady nebo nepřiměřený zisk získaný na základě uplatnění vyšší ceny prodeje oproti obvyklé ceně, v případě zneužití výhodnějšího postavení na trhu, vyšší než maximální nebo pevnou úředně stanovenou cenu, nebo vyšší, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace.
- [51] Jak již správní orgán konstatoval výše, jelikož účastník řízení svým odběratelům vyúčtoval jednotkovou cenu tepelné energie ve výši [REDAKCE] bez DPH, tj. cenu nižší, než by byl oprávněn podle kalkulace výsledné ceny tepelné energie sestavené v souladu s cenovými předpisy, nelze uvažovat o tom, že by uplatnil vůči svým odběratelům vyšší cenu, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace.
- [52] Správní orgán tedy uzavírá, že v případě projednávaného protiprávního jednání účastníka řízení nebyl nepřiměřený majtkový prospěch prokazatelně zjištěn a správní orgán je tak při stanovení výše pokuty vázán v souladu s ust. § 16 odst. 4 písm. c) zákona o cenách horní sazbou pokuty ve výši 10 000 000 Kč.
- [53] Správní orgán přihlédl při stanovení výměry pokuty za přestupek podle ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [54] Vzhledem k uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky. Neoprávněně navýšená částka účastníkem řízení představuje sumu, kterou byl odběratel povinen za dodávku tepelné energie za rok 2020 v důsledku protiprávního jednání účastníka řízení zaplatit. Správní orgán opětovně upozorňuje na skutečnost, že základním smyslem (významem) cenové regulace tepelné energie je především ochrana odběratelů tepelné energie, když odvětví teplárenství je považováno za odvětví s nedokonalou konkurenčním prostředím.
- [55] Správní orgán také posuzoval otázku způsobu spáchání přestupku ze strany účastníka řízení. ERÚ není přesně schopen určit, zda zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů do výsledné ceny tepelné energie bylo ze strany účastníka řízení účelovým porušením právní povinnosti či se jednalo o porušení v důsledku nedbalosti. Vzhledem ke skutečnosti, že správní orgán při posuzování způsobu spáchání přestupku nedospěl k jednoznačnému a prokazatelnému závěru, že by jednání účastníka řízení bylo úmyslné, vyhodnotil tuto skutečnost ve prospěch účastníka řízení.
- [56] Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Účastník řízení nebyl v posledních 5 letech evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti ERÚ, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.
- [57] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [58] Co se týče osoby pachatele přestupku vycházel správní orgán při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majtkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majtkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

- [59] Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad, nadto v případě právnické osoby s obratem ve výši desítek miliónů korun.
- [60] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o cenách. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi ERÚ v obdobných nebo shodných případech.
- [61] S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.

V. Náklady řízení

- [62] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
Odbor sankčních řízení

Obdrží: H – therma, a.s.